

Foto: Henny Stokseth

Nordre Fosen Vannområde

Presentasjon i kommunestyrene, mars 2021

Vannforvaltningen i Norge

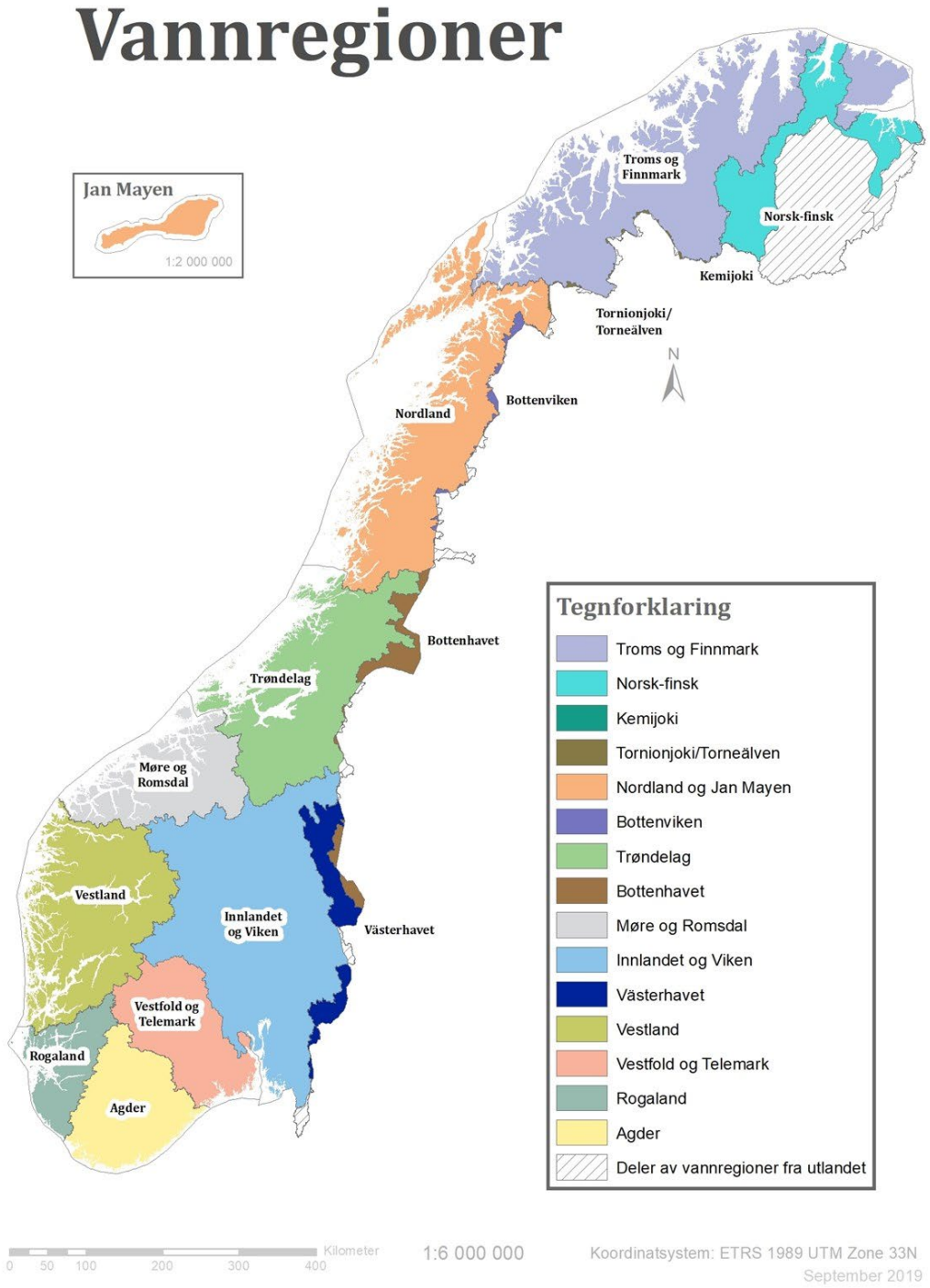
- **EUs vanndirektiv** gjeldende i Norge fra 2008
- Den norske **vannforskriften** – organisering og gjennomføring

Nasjonal inndeling

- Trøndelag fylkeskommune er **vannregionmyndighet** for Trøndelag vannregion
  - **Vannregionutvalg** bestående av fylkeskommunen, statsforvalteren, andre berørte sektormyndigheter og kommuner

Regional inndeling

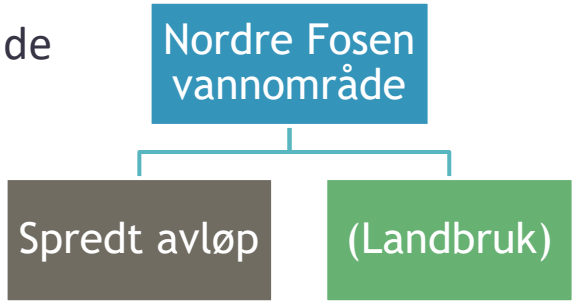
- **Nordre Fosen Vannområde**
  - Osen, Åfjord, Indre Fosen og Ørland
  - Areal: 6980 km² (land og i sjø)
  - 447 vannforekomster (kystvann, grunnvann, innsjøer og elver)

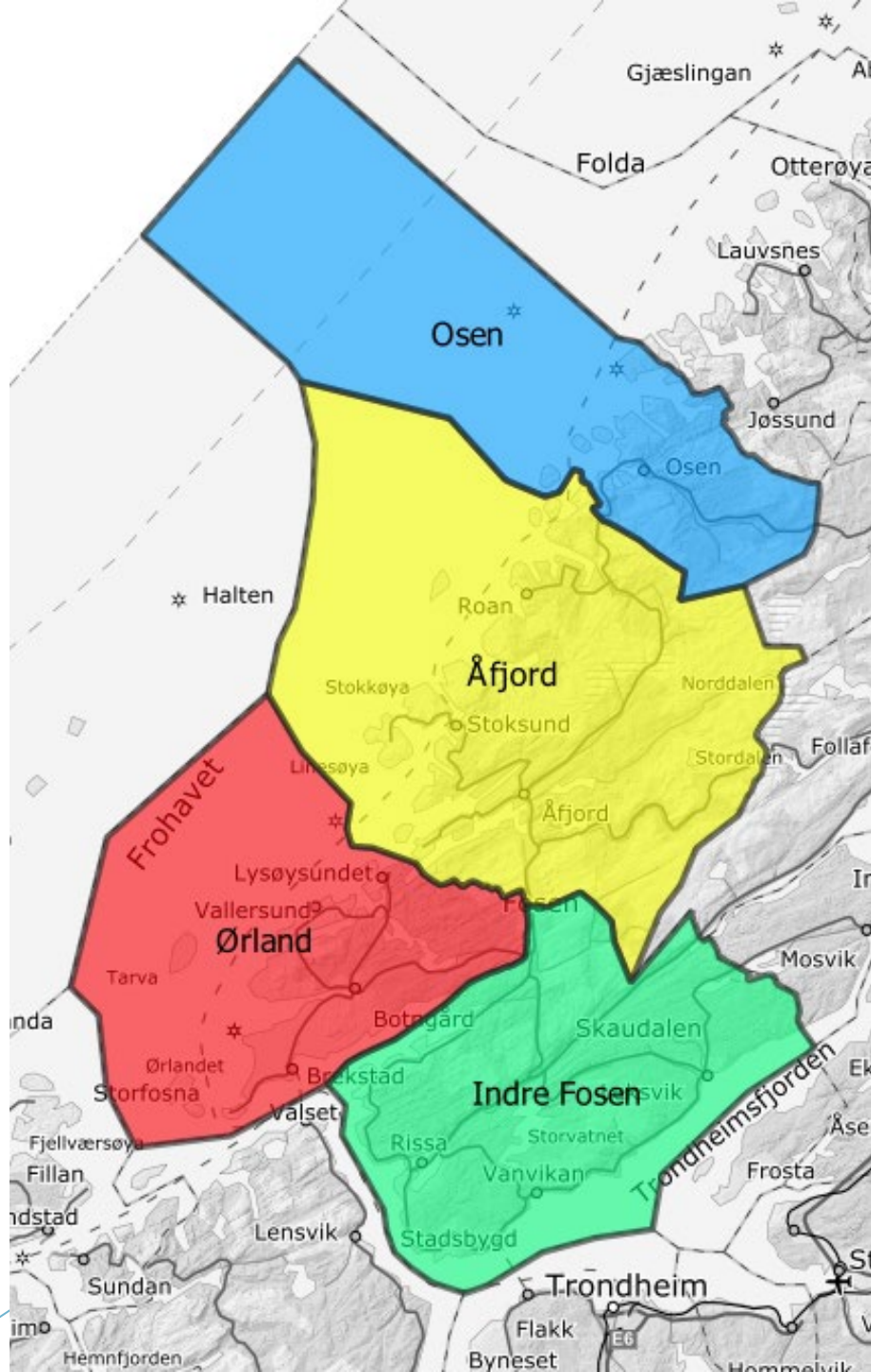
Nordre Fosen Vannområde

- Kommunestyrene utgjør den øverste politiske ledelsen i vannområdet
- **Vannområdeutvalget** er vannområdets politiske styringsgruppe
  - En politisk representant fra hver kommune
  - Kommunenes representanter i vannregionutvalget

- **Arbeidsgrupper** i Nordre Fosen vannområde
  - Representanter fra administrasjonen i hver kommune

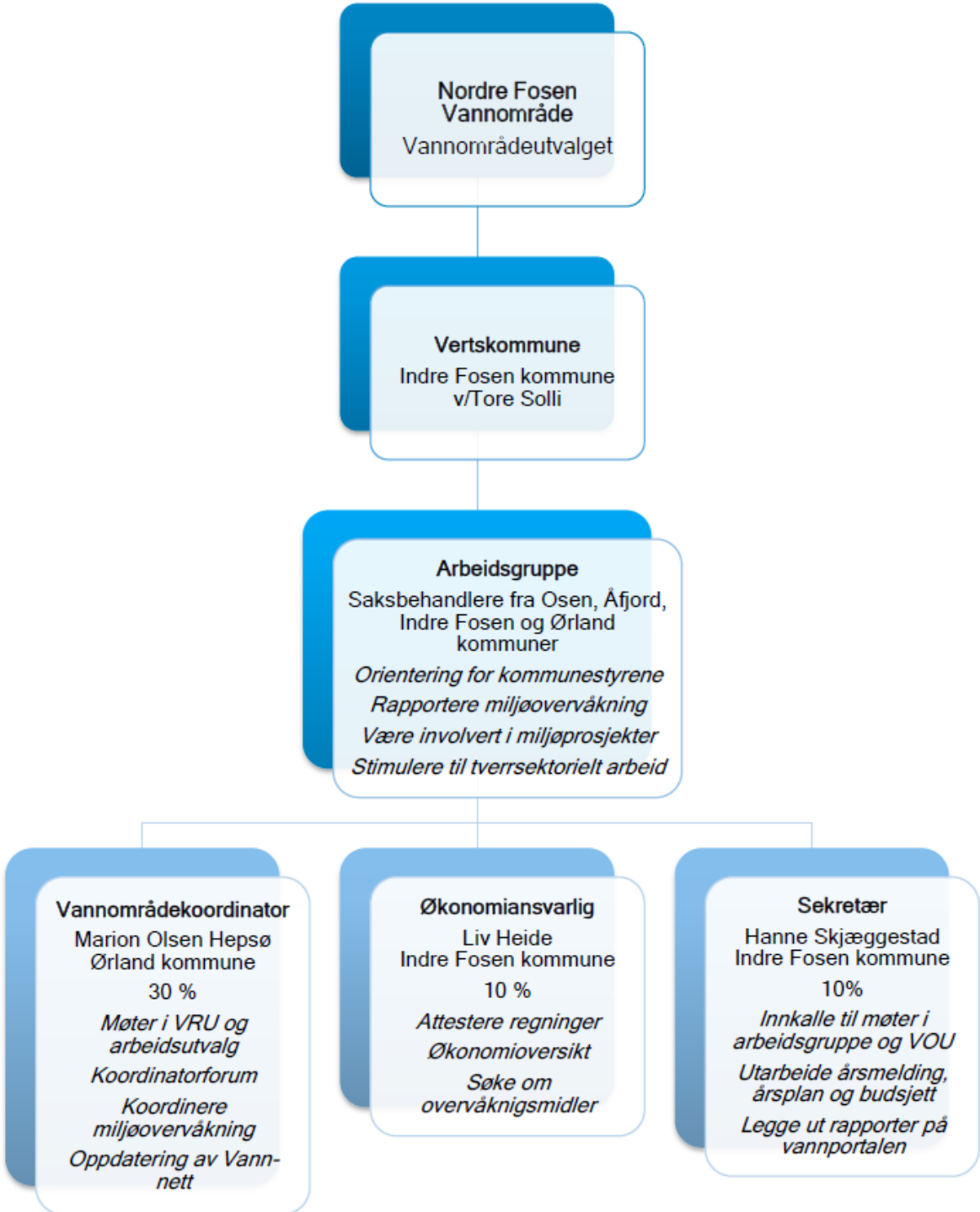

- **Vannområdekoordinatoren** fungerer som et bindeledd mellom
  - Vannområdeutvalget og arbeidsgruppene *(politikere og administrasjon)*
  - Nordre Fosen vannområde og Trøndelag vannregion *(lokalt og regionalt)*

Organisering

- Organisasjonsmodell per 2021
  - Tredelt koordinatorrolle
- Nyttig å samarbeide
  - Felles koordinering
  - Sikrer fremdrift
  - Sikrer lik praksis
  - Fagmiljø
- Fortsatt behov for:
  - Styrking av kunnskapsgrunnlaget (overvåkning)
  - Kvalitetssikring av tiltak

Vannregionmyndigheten

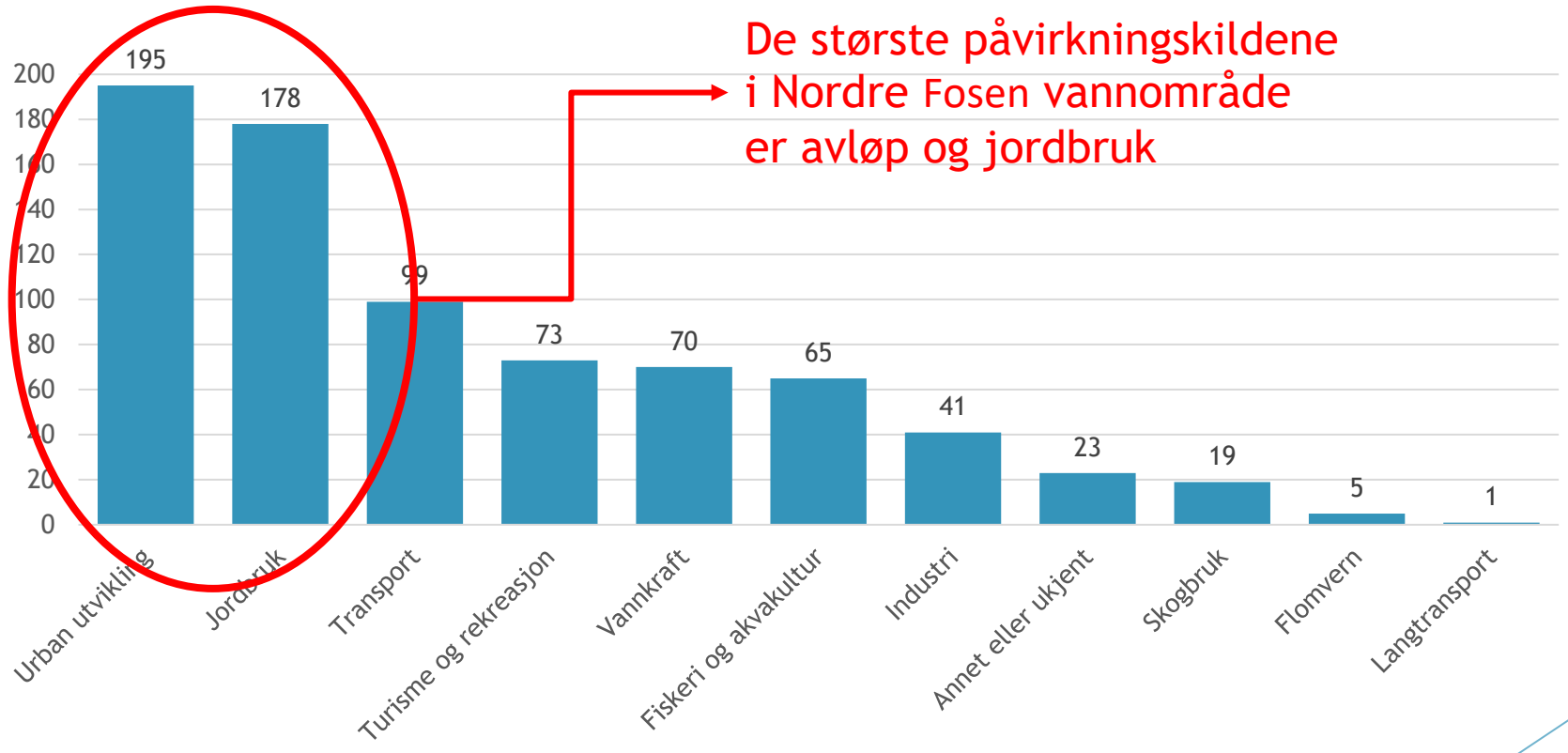
- Regional vannforvaltningsplan, handlingsprogram og tiltaksprogram
  - Ansvar: Trøndelag fylkeskommune, i samarbeid med vannområdene
- Gjeldende plan: 2016-2021
- Ny plan for 2022-2027
  - Sendes på høring til kommunene **1. april**
  - 3 mnd høringsfrist
  - Forventes ferdig behandlet innen utgangen av 2021

Mål

god kjemisk og økologisk tilstand i vannforekomster innen 2027

Antall vannforekomster registrert med ulike påvirkninger. En vannforekomst kan ha flere registrerte påvirkninger.

Kommunenes oppgaver

- **Kommunene** er forurensningsmyndighet og har ansvar for å
  - kartlegge miljøtilstanden i vassdrag og sjø
  - miljøtiltak om nødvendig/mulig

Vannforskriften er hjemlet i	<u>Ansvarlig avdeling i kommunen</u>
Forurensningsloven	Byggesak, miljø, landbruk
Plan- og bygningsloven	Plan, byggesak
Vannressursloven	Kommunalteknikk, plan, byggesak
Naturmangfoldsloven	Landbruk, miljø, plan, byggesak

<u>Mål</u>

God kjemisk og økologisk tilstand i alle vannforekomster innen 2027

Vann-nett.no

Nyttig både for saksbehandlere, politikere, grunneiere og andre interesserte

- Tilleggsverktøy: **Vannmiljø** – viser punkt for vannprøver, ikke påvirkning og tiltak
  https://vannmiljo.miljodirektoratet.no/

Mange påvirkninger i hvert nedbørsfelt

Finansiering av arbeidet

- Vannområdet
  - 50 % vannområdekoordinator finansiert av fylkeskommunen (50 %) og kommunene (50 %)
  - Midler til overvåkning og tiltak fra fylkeskommunen og statsforvalteren
- Spredt avløp
  - 50 % koordinator finansiert av slamgebyret
- Landbruk
  - Ikke avklart

- Etter 2021: Det er bedt om avklaring fra fylkeskommunen om mulighet for finansiering av arbeidet også etter 2021
  - Signalisert at finansiering vil fortsette etter 2021
  - Finansiering forutsetter fortsatt delfinansiering fra kommunene

Vannområdekoordinatorens roller og oppgaver

Formidling og politisk forankring:

- Innkalling til møte i vannområdeutvalget, der årsmelding og årsplan godkjennes
- Holde orientering for kommunestyrene annet hvert
- Legge ut rapporter fra miljøundersøkelser, årsmelding og årsplan på vannportalen.no

Administrasjon:

- Delta på møter i vannregionutvalget og arbeidsutvalget for vannregion Trøndelag
- Samarbeide i koordinatorforum
- Skrive årsmelding og årsplan
- Samarbeide med fylkesmannen om å holde vann-nett oppdatert
- Holde oversikt over vannområdets økonomi

Miljøundersøkelser:

- Koordinere miljøovervåkning

Stimulere til at miljømålene nås:

- «Være involvert» i miljøprosjekter (søke midler etc.)
- Forsøke å ha oversikt over relevante aktiviteter som skjer i vannområdet og stimulere til tverrsektorielt samarbeid

Krav i sort
Anbefaling i blått

Årsrapport

Nordre Fosen Vannområde

2020

1 Innledning

EUs rammedirektiv for vann er tatt inn i norsk rett gjennom forskrift om rammer for vannforvaltningen – vannforskriften. Vannforskriften setter forpliktende mål for miljøtilstanden i alt vann.

Norge er delt inn i vannregioner med avrenning til norsk kyst eller med avrenning til Sverige eller Finland. Inndelingen er gitt i vannforskriftens vedlegg I. Vannregionene følger grenser for nedbørfelt, og avviker derfor fra fylkes- og landegrenser. Trøndelag fylkeskommune (TFK) er **vannregionmyndighet** (VRM) for Trøndelag vannregion. Vannregionen har et **vannregionutvalg** (VRU) sammensatt av representanter for VRM, fylkesmannen, andre berørte sektormyndigheter og kommuner som ledes av VRM.

Trøndelag vannregion er videre inndelt i 11 vannområder, og **Nordre Fosen Vannområde** (NFV) omfatter fra og med 2020 kommunene Osen, Åfjord, Indre Fosen og Ørland. NFV omfatter et areal på 6980 km² på land og i sjø, og er inndelt i 447 vannforekomster (kystvann, grunnvann, innsjøer og elver).

Arbeidet i vannområdet skal sikre deltakelsen fra kommunene og lokal medvirkning, koordinere mellom kommunene og gjøre disse gode på vannforvaltning, og legge grunnlaget for det regionale arbeidet med vannforvaltningsplaner og tilhørende tiltaksprogrammer.

Årsrapport og regnskap for 2020

Status – Nordre Fosen vannområde

✓ Gjennomført

- Arbeidsgruppe spredt avløp (2017)
  - Felles forskrift, tiltaksplan og saksbehandlingssystem
  - Styrket faglig samarbeid på tvers av kommunegrenser
  - Kommet mye lengre enn mange andre vannområder
- Overvåkning
  - Betydelig økt kunnskapsnivå siden oppstarten i 2011
- Tiltak
  - Bl.a. utlegging av gytegrus, utbedring av fiskevandringshinder (kulverter), fjerning av søppel og uønskede arter

Utfordringer

- Samordning/kommunikasjon
  - Både mellom ulike myndigheter, og innad i kommunene
  - Godt samarbeid = forebyggende og økonomisk
- Vann-nett
  - Fortsatt behov for mer kunnskap (overvåkning) og oppdatering
- Kapasitet
  - Stort vannområde i areal i forhold til innbyggertall, og dermed begrensede ressurser til vannarbeid

Indre Fosen

Prosjekter som er i gang

- Vann
  - Prestelva – legging av gytegrus
  - Skauga – bedre oppvekstforhold
- Spredt avløp
  - Hovedplan avløp og vannmiljø
  - Kartlegging av tilstanden på private avløpsanlegg

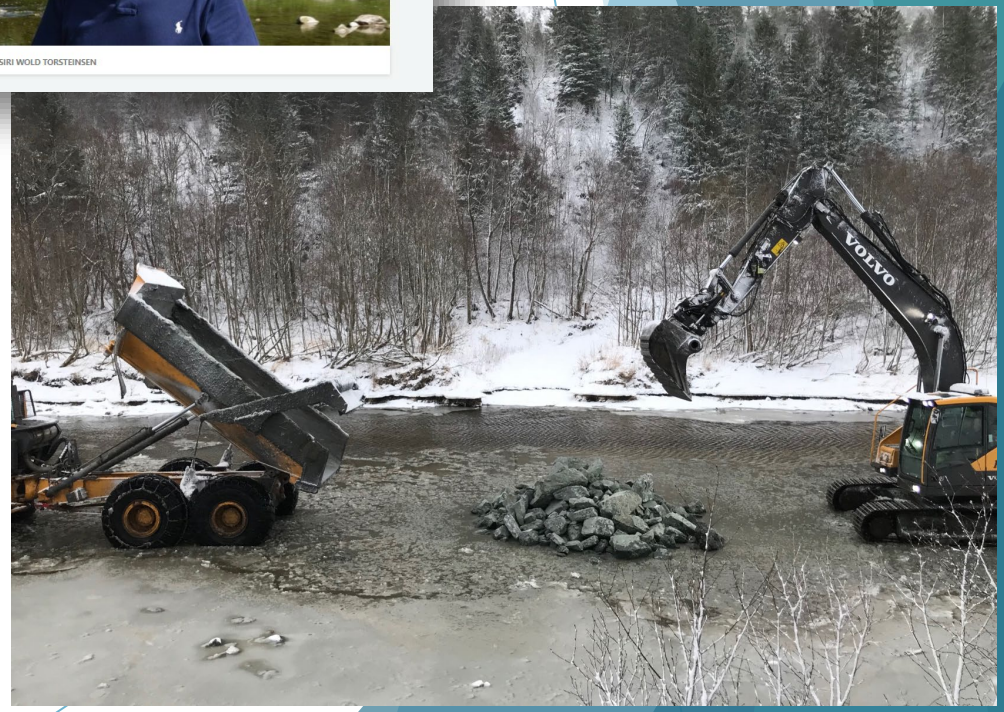

Fosna-Folket F-F+ Nyheter Debatt Sport Live Kultur FF-TV E-avis Webkamera MENY

Vil restaurere elva for å gi bedre oppvekstvilkår for yngel

Vannregionmyndigheten i Trøndelag, Fylkesmannen og vannområdekoordinatorene i Trøndelag besøkte Fosen denne uka. De var her for å få erfaringer om hvordan vann blir ivaretatt i forbindelse med fysiske inngrep og planlegging.

Audun Alseth er leder i Skauga elveierforening. FOTO: SIRI WOLD TORSTEINSEN

Videre arbeid

- Viktige tema fremover: **kantvegetasjon**, **fiskevandringshinder** og **gyteforhold**

Hva er målet?

For folk flest

- Vannkvalitet
  - Rent drikkevann
  - Trygge badeplasser
- Friluftsliv
  - Fiske
  - Gode naturopplevelser
- Mat og medisiner også i fremtiden
  - Økosystem som fungerer

For kommunene

- **Godt samarbeid** innad i kommunen, mellom kommunene på Fosen og med andre myndigheter
- Lokal styring og forankring
- Ansvar for «felles» oppgaver
- Oversikt over arbeid knyttet til vann
- **Alternativ: større regional/statlig styring og virkemiddelbruk**

Mange tiltak bidrar også til **klimatilpasning**

- Frie og dimensjonerte vannveier reduserer risikoen for **overvann**
- God kantvegetasjon = redusert **erosjon** og dermed **skredfare**
- Reduserer **forurensning** av drikkevann
- Sikrer fremtidig tilgang på **økosystemtjenester**

Fordeler med samarbeid

Miljøenheten i Trondheim

(36 ansatte på klima og miljø, inkl. vann)

